

Preses relīze

Luksemburgā, 2019. gada 2. aprīlī

Revidenti uzskata, ka neizpildīto saistību uzkrājums nākotnē varētu ietekmēt ES finansētos projektus

Jaunajā Eiropas Revīzijas palātas ātrajā stāvokļa apskatā teikts, ka uzkrātie līdzekļi, par kuriem no ES budžeta uzņemtas saistības un kuri nav izmaksāti, ir sasnieguši nepieredzētu apmēru, un nākotnē tas var radīt ievērojamus finanšu riskus. To maksājumu vērtība, kas Eiropas Komisijai būs jāveic, 2017. gada beigās bija 267 miljardi EUR un turpmāk vēl palielināsies. Revidenti brīdina, ka tas var ierobežot Komisijas spēju pārvaldīt turpmākās vajadzības vai savlaicīgi izpildīt turpmākos maksājumu pieprasījumus.

ES gada budžetu veido summas, kas pieejamas saistību uzņemšanai, un summas, kas gada laikā paredzētas faktiskajiem maksājumiem. Tā sauktās neizpildītās saistības ir saistības, kas uzņemtas kārtējā un iepriekšējos gados, bet vēl nav ne izmaksātas, ne anulētas. Šajā laikā tās veido summu, ko sauc par RAL (franču valodā – *reste à liquider*).

RAL apmērs pakāpeniski ir palielinājies un pēdējā desmitgadē ir pieaudzis par vairāk nekā 90 %, turklāt šis pieaugums pēdējos gados ir kļuvis straujāks. Šā ātrā stāvokļa apskata mērķis ir sniegt ieskatu par tā attīstību un par to, kādi faktori nosaka šo augšupejošo tendenci. Revidenti brīdina, ka galvenais uzdevums būs nodrošināt, lai jaunajā daudzgadu izdevumu plānā 2021.–2027. gadam RAL nepalielinātos vēl vairāk. Revidenti apzina riskus, kas rodas ES budžetam, un ierosina iespējamus risinājumus.

“Jau daudzus gadus mēs esam pauduši bažas par RAL augošo līmeni un ieteikuši Komisijai rīkoties, lai to samazinātu,” teica par šo ātro stāvokļa apskatu atbildīgā Eiropas Revīzijas palātas locekle Annemie Turtelboom. “Taču tagad mēs redzam, ka vēsture atkārtojas. Daži no faktoriem, kas veicina RAL šodien, ir tādi paši kā tie, kas darbojās pagātnē. Augsts RAL līmenis palielina finanšu riskus ES budžetam.”

Revidenti identificēja trīs galvenos faktoros, kas ietekmē RAL: summas, kas no budžeta pieejamas saistībām, ir lielākas par faktiskajām summām, kuras pieejamas maksājumiem; viena daudzgadu izdevumu plāna beigas pārklājas ar nākamā sākumu; ES finansētajās programmās dalībvalstīs ir kavējumi.

Šī preses relīze sagatavota, lai sniegtu kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto ātro stāvokļa aprakstu. Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – runaspersona

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – preses sekretārs

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Eiropas strukturālie un investīciju fondi veido lielāko *RAL* daļu galvenokārt tāpēc, ka tiem atvēlēta ievērojamas summas vispārējā budžetā un tiem ir specifiski noteikumi par izdevumiem. Revidenti sniedz izvērstu salīdzinājumu starp dalībvalstīm. Tas liecina, ka, tā kā dalībvalstis apgūst finansējumu dažādos tempos, to daļa *RAL* nav proporcionāla summām, kas tām pieejamas saistībām. Lai sekmētu finanšu disciplīnu, visām dalībvalstīm šie līdzekļi ir jāiztērē trīs gadu laikā pēc saistību uzņemšanas, citādi rodas risks tos zaudēt.

RAL samazinās, kad summas, par kurām uzņemtas saistības, tiek izmaksātas vai anulētas. Pēdējā desmitgadē anulētās summas ir bijušas relatīvi nelielas – aptuveni 2 % no kopsummas, par kuru uzņemtas saistības. Tomēr revidenti norāda, ka anulētās summas vairs nav izmantojamas un tādējādi tās ir zaudētas attiecīgo dalībvalstu un ES politikas mērķiem.

Revidenti norāda uz vairākiem iespējamiem risinājumiem, kas ļautu novērst līdzīgu *RAL* pieaugumu jaunā 2021.–2027. daudzgadu izdevumu plāna īstenošanas laikā:

- daudzgadu izdevumu plāna un saistīto programmu savlaicīga pieņemšana;
- ES budžeta izdevumu noteikumu vienkāršošana;
- pareiza maksājumu vajadzību prognozēšana;
- pienācīgs līdzsvars starp saistībām un maksājumiem pieejamām summām.

Piezīmes izdevējiem

No 2011. gada līdz 2015. gadam Komisijai nebija pieejams pietiekams finansējums, lai līdz gada beigām veiktu visus maksājumus, un tai bija jāsedz nesamaksātās summas nākamo gadu laikā. Nesamaksāto pieprasījumu uzkrājums no dalībvalstīm līdz 2014. gada beigām bija sasniedzis gandrīz 25 miljardus EUR, un 2016. gada beigās tas beidzot tika dzēsts.

2013. gadā Komisija prognozēja, ka 2020. gada beigās *RAL* pārsniegs 260 miljardus EUR. 2018. gadā Komisija šo aplēsi pārskatīja un noteica 295 miljardu EUR apmērā, kā arī prognozēja, ka 2023. gada beigās *RAL* būs 314 miljardi EUR.

Komisija ziņoja, ka 2018. gada beigās *RAL* bija aptuveni 280 miljardi EUR. ES 2019. gada budžetā saistībām ir atvēlēti 166 miljardi EUR un maksājumiem – 148 miljardi EUR.

Savās ikgadējās ES pārskatu revīzijās ERP seko *RAL* attīstībai. Šā apskata uzmanības centrā ir *RAL* līmenis 2017. gada beigās, kas ir pēdējais gads, par kuru pieejami revidēti dati.

Ātrajā stāvokļa aprakstā ir izklāstīti un pamatoti fakti saistībā ar konkrētu jautājumu vai problēmu; tas nav revīzijas ziņojums.

ERP ātrais stāvokļa apskats “ES budžeta neizpildītās saistības tuvplānā” ir pieejams ERP tīmekļa vietnē (eca.europa.eu) ES 23 valodās.